

ადგილობრივ დონეზე ახალგაზრდობის საჭიროებებისა და
გამოწვევების კვლევა

ბაღდათის მუნიციპალიტეტი

კვლევის ანგარიში

მომზადებულია კვლევისა და საკონსულტაციო კომპანია „ეისითი“-ს მიერ
სსიპ ახალგაზრდობის სააგენტოსთვის

აგვისტო, 2021
თბილისი

შინაარსი

მოკლე მიმოხილვა.....	3
ძირითადი მიგნებები.....	4
მეთოდოლოგია.....	7
1. კვლევის შედეგები.....	8
1.1. ახალგაზრდული აქტივობები.....	8
1.2. ჩართულობა და აქტივიზმი.....	12
1.3. უფლებები.....	16
1.4. პრობლემები.....	17
1.5. სასურველი აქტივობები.....	23

მოკლე მიმოხილვა

ახალგაზრდობა საზოგადოების უმნიშვნელოვანესი ნაწილია, რომელმაც ცვლილებებისა და განვითარების პროცესში არა უბრალოდ მონაწილის როლი შეიძლება ითამაშოს, არამედ თავად იქცეს გარდამტეხი პროცესების ინიციატორად. ამდენად, ტრანსფორმაციისა თუ განვითარების პროცესში მნიშვნელოვანია მათი მხარდაჭერა. ეს გულისხმობს, არა უბრალოდ ახალგაზრდებისთვის სხვადასხვა ცოდნისა და უნარის ათვისებისთვის აუცილებელ სერვისებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას, არამედ ახალგაზრდების უფლებების დაცვას, მათი საჭიროებების შესწავლასა და რეაგირებას, როგორც ადგილობრივ, ისე ცენტრალურ დონეზე. ეს ყველაფერი ერთად ქმნის ხელსაყრელ გარემოს ახალგაზრდების და, შესაბამისად, საზოგადოების განვითარებისთვის.

ახალგაზრდების განვითარების ხელშეწყობა ახალგაზრდობის პოლიტიკის ეფექტიან განხორციელებას გულისხმობს. ახალგაზრდობის პოლიტიკის განვითარების სამართლებრივი ბაზა „საქართველოს ახალგაზრდობის კონცეფციის 2020-2030“-ის ფარგლებში შექმნილია. მისი ერთ-ერთი სტრატეგიული პრიორიტეტის გათვალისწინებით, რომელიც ცენტრალურ და მუნიციპალიტეტების დონეებზე სახელმწიფო ახალგაზრდული პოლიტიკის მართვის სრულყოფას გულისხმობს, ადგილობრივმა მუნიციპალიტეტებმა ხელი უნდა შეუწყონ ახალგაზრდობის პოლიტიკის განხორციელებას ადგილობრივ დონეზე. ამ თვალსაზრისით მნიშვნელოვანია, რომ პოლიტიკამ უპასუხოს ახალგაზრდების საჭიროებებს და შექმნას გარემო, სადაც ახალგაზრდები თავად მიიღებენ მონაწილეობას როგორც მათთვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღებაში, ასევე ამ გადაწყვეტილებებისთვის აუცილებელი აქტივობების დაგეგმვა-განხორციელებაში.

მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებადი ახალგაზრდობის პოლიტიკის არსებობისთვის, აუცილებელია ის კვლევას ეფუძნებოდეს. აღნიშნულისთვის „ახალგაზრდობის სააგენტომ“ შეიმუშავა მუნიციპალური ახალგაზრდობის პოლიტიკის განვითარების პროგრამა, რომლის თანახმადაც მხარდაჭერილია კვლევაზე დაფუძნებული ახალგაზრდობის პოლიტიკის დოკუმენტების შექმნა. აღნიშნული კვლევა ამ პროგრამის ნაწილია, რომელიც ჩატარდა ახალგაზრდობის სააგენტოს ინიციატივით და მხარდაჭერით. კვლევა მიზნად ისახავს ახალგაზრდობის საჭიროებებისა და გამოწვევების შესწავლას რეგიონულ და მუნიციპალურ დონეზე.

კვლევა რაოდენობრივი და თვისებრივი მეთოდების გამოყენებით ჩატარდა და დაეფუძნა პირისპირ ინტერვიუებს, სიღრმისეულ ინტერვიუებსა და ფოკუსურ დისკუსიებს. აღნიშნული დოკუმენტი თვისებრივი და რაოდენობრივი კვლევის შედეგების ანგარიშს წარმოადგენს, რომელიც ეფუძნება ბაღდათის მუნიციპალიტეტში ჩატარებულ 3 სიღრმისეულ ინტერვიუს ძირითად ინფორმანტებთან და 3 ფოკუსურ დისკუსიას ახალგაზრდების სამ ასაკობრივ ჯგუფთან როგორც ქალაქის, ასევე სოფლის ტიპის დასახლებებდიან, ასევე 150 პირისპირ ინტერვიუს 14-29 წლის ახალგაზრდებთან.

ძირითადი მიგნებები

- ➔ ახალგაზრდობის მუნიციპალური პროგრამებისა და სერვისების არსებობის შესახებ ახალგაზრდების ინფორმირების მაჩვენებელი დაბალია. ათიდან შვიდმა ახალგაზრდამ არ იცის მათი არსებობის შესახებ (68%);
- ➔ ახალგაზრდებისთვის ყველაზე დიდ ნაწილს ბიბლიოთეკებზე/სამკითხველო კლუბებზე (46%) აქვს წვდომა დასახლებაში. ამასთან, არცერთ სერვისზე არ აქვს წვდომა ახალგაზრდების მესამედს (32%);
- ➔ ყველაზე სერიოზული გამოწვევა ახალგაზრდებისთვის დასაქმებაა და სწორედ დასაქმების ხელშეწყობა სახელდება განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საკითხად უმრავლესობის მიერ (57%); საჩხერე - 54%, დანარჩენი იმერეთი - 54%, იმერეთის რეგიონი - 54%);
- ➔ სტაჟირების პროგრამებსა (69%) და პროფესიული უნარ-ჩვევების (66%) დახვეწაში მხარდაჭერა დაეხმარებოდა დასაქმებაში გამოკითხულთა ყველაზე დიდ ნაწილს ბაღდათის მუნიციპალიტეტში. ასევე, მხარდაჭერა ინგლისური ენის შესწავლა/დახვეწაში (49%);
- ➔ სპორტით/ფიზიკური აქტივობით დაკავება შეფასებულია როგორც მნიშვნელოვანი. ამასთან, სპორტულ წრეებზე ხელმისაწვდომობაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვნად ჩაითვალა ყოველი მეორე ახალგაზრდის მიერ (51%);
- ➔ მიუხედავად სპორტით/ფიზიკური აქტივობით დაკავების მნიშვნელოვნად შეფასებისა, ახალგაზრდების მნიშვნელოვანი ნაწილი არ არის მისით დაკავებული. უმრავლესობის შეფასებით ახალგაზრდების მცირე ნაწილი (64%) ან თითქმის არავინაა (10%) სპორტით/ფიზიკური აქტივობით დაკავებული, რის მთავარ მიზეზადაც მოტივაციის არარსებობა (39%) სახელდება. სპორტით/ფიზიკური აქტივობით არ არის დაკავებული არც რესპონდენტთა უმრავლესობა (63%);
- ➔ სპორტულ წრეებზე ხელმისაწვდომობა, სპორტული ინფრასტრუქტურის გამართვა, ასევე ცხოვრების ჯანსაღი წესის პოპულარიზაცია ფასდება, როგორც მნიშვნელოვანი სპორტით/ფიზიკური აქტივობით მეტი ახალგაზრდის დაინტერესებისთვის;
- ➔ ახალგაზრდებისთვის დასახლებაში ისეთ სერვისებზე ხელმისაწვდომობის მნიშვნელობა გამოიკვეთა, როგორებიცაა ინგლისური ენის შემსწავლელი კურსები (39%), სივრცეები შეკრებებისთვის (35%) თუ ახალგაზრდული საქმიანობის სერვისები (35%);

- ➔ ახალგაზრდების მნიშვნელოვანი ნაწილი არ მონაწილეობს ახალგაზრდებისთვის მნიშვნელოვანი **გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში** (93%);
- ➔ გამოკითხულთა 41% მიუთითებს, რომ მათ მუნიციპალიტეტში **აქტიური ახალგაზრდების მცირე ჯგუფები არსებობს**, რომლებიც ერთდროულად სხვადასხვა აქტივობაში მონაწილეობენ. ამასთან, 15% ამბობს, რომ მათ მუნიციპალიტეტში **ახალგაზრდები არ მონაწილეობენ სამოქალაქო აქტივობებში**;
- ➔ **დაბალი სამოქალაქო ჩართულობის მიზეზებად** სამოქალაქო აქტივობის მნიშვნელოვნების გაუცნობიერებლობა, ჩართულობის მექანიზმების შესახებ ინფორმაციის არქონა და, ასევე იმ აქტივობების არდაგეგმვა სახელდება, რომლებშიც შეიძლება მონაწილეობის მიღება;
- ➔ დაბალია ახალგაზრდების მონაწილეობა **მოხალისეობრივ საქმიანობაში**. ბოლო 1-2 წლის მანძილზე მსგავს აქტივობაში მონაწილეობის გამოცდილება არ აქვს 57%-ს. აღნიშნულის მთავარ მიზეზებად ახალგაზრდები ასახელებენ იმას, რომ არ სმენიათ მსგავსი აქტივობების შესახებ, ვერ მოიცალებს ან არ ჰქონდათ სურვილი;
- ➔ დაბალია ახალგაზრდების მონაწილეობა სხვადასხვა **სამოქალაქო აქტივობაშიც**. მსგავსი გამოცდილების არარსებობას ბოლო 1-2 წლის მანძილზე გამოკითხულთა 67% აფიქსირებს. აღნიშნულის მთავარ მიზეზებად ყველგან სურვილისა და დროის არქონა დასახელდა; ასევე ის, რომ არ სმენიათ დაგეგმილი აქტივობების შესახებ;
- ➔ ახალგაზრდებისთვის ყველაზე ნაკლებად ღირებულია იყვნენ **პოლიტიკურად ჩართულები** და მათი მნიშვნელოვანი ნაწილი **პოლიტიკით საერთოდ არ არის დაინტერესებული** (50%);
- ➔ ათიდან სამზე მეტ ახალგაზრდას ბაღდათში (35%) უჭირს დაასახელოს ერთი **უფლება** მაინც, რომელიც სმენია. ამის მიუხედავად, 73% მიიჩნევს, რომ მათი უფლებები დაცულია;
- ➔ მუნიციპალიტეტში სხვადასხვა **სარისკო ქცევა** გავრცელებული ახალგაზრდებში, ყველაზე გავრცელებულ სარისკო ქცევებად კი სიგარეტის მოწევა და თანამედროვე ტექნოლოგიური საშუალებებით ზედმეტად გატაცება გამოიკვეთა;
- ➔ როგორც შიდა, ასევე გარე **მიგრაციის** განზრახვა დაბალია. შიდა მიგრაციაზე უახლოესი 2-3 წლის მანძილზე არ ფიქრობს გამოკითხულთა 68%. რაც შეეხება გარე მიგრაციას, ეს განზრახვა არ აქვს რესპონდენტთა 73%-ს. მათი მთავარი მოტივაცია კი, ვინც ამგვარ განზრახვებს აფიქსირებს, უკეთესი განათლების მოტივაციაა უმთავრესი შიდა მიგრაციის განზრახვის შემთხვევაში და დასაქმების უკეთეს შესაძლებლობები, ასევე უკეთესი ცხოვრების პირობები გარე მიგრაციისას;

- საკუთარი ცხოვრებით კმაყოფილება ამ ეტაპზე, ყველა ფაქტორის გათვალისწინებით, საშუალოზე მაღალია (5.3 ქულა მაქსიმალური 7-დან);
- უახლოესი 10 წლის პერსპექტივაში, როგორც ქვეყნის, ასევე საკუთარი მუნიციპალიტეტისა და პირადად მათი სოციო-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასება მეტ-ნაკლებად დადებითია ყველა მუნიციპალიტეტში. ამასთან, პირადად საკუთარი სოციო-ეკონომიკური მდგომარეობის უკეთესობისკენ ცვლილების მოლოდინი უფრო მაღალია (70%), ვიდრე მუნიციპალიტეტისა (38%) თუ ქვეყნის (38%) შემთხვევაში.

მეთოდოლოგია

კვლევის მიზანია შეისწავლოს ახალგაზრდობის უფლებები, საჭიროებები, გამოწვევები და ინტერესები ადგილობრივ დონეზე.

აღნიშნულის შესასწავლად განისაზღვრა კვლევის შემდეგი ამოცანები:

- ➔ ახალგაზრდების საჭიროებებისა და გამოწვევების იდენტიფიცირება;
- ➔ ახალგაზრდების ინტერესების, მოტივაციისა და მოლოდინების იდენტიფიცირება;
- ➔ გამოწვევების იდენტიფიცირება, რომლებიც არსებობს ადამიანის უფლებების რეალიზების თვალსაზრისით;
- ➔ იმ შესაძლებლობების იდენტიფიცირება, რომელთა გაფართოებაც გაამჯობესებდა სხვადასხვა აქტორის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას.

პროექტის მიზნებისა და ამოცანების გათვალისწინებით, შემუშავდა კვლევის მიდგომა, რომელიც ითვალისწინებს (1) რაოდენობრივი და (2) თვისებრივი კვლევის ჩატარებას.

რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებში გამოყენებული იყო პირისპირ ინტერვიუს ტექნიკა და ბაღდათის მუნიციპალიტეტში გამოიკითხა 150 ახალგაზრდა. თვისებრივი კომპონენტის ფარგლებში გამოყენებული იყო ფოკუსური ჯგუფის და სიღრმისეული ინტერვიუების ტექნიკები. სულ ბაღდათის მუნიციპალიტეტში ჩატარდა 3 ფოკუსური დისკუსია და 3 სიღრმისეული ინტერვიუ. ფოკუსურ ჯგუფებში რესპონდენტების შერჩევისას გათვალისწინებული იყო შემდეგი კრიტერიუმები: ასაკი (14-17, 18-23, 24-29 წლის ჯგუფები); სქესი; დასახლების ტიპი (ქალაქი/სოფელი); განათლება; სამუშაო გამოცდილება; სოციალური ჯგუფი (სოციალურად დაუცველი, შშმ პირი).

რაც შეეხება სიღრმისეულ ინტერვიუებს, ისინი ჩატარდა ძირითად ინფორმანტებთან,¹ რომელთაგან ერთი წარმოადგენდა ადგილობრივ თვითმმართველობას. კერძოდ, რესპონდენტი, რომელიც მუნიციპალიტეტის მერიაში ახალგაზრდობის საკითხებზე პასუხისმგებელი. ორი ინტერვიუ კი ჩატარდა ადგილობრივი სამოქალაქო სექტორის წარმომადგენლებთან.

Covid 19-ის გავრცელების გამო სიღრმისეული ინტერვიუები და ფოკუსური დისკუსიები

¹ ძირითადი ინფორმანტი - პირი, რომელიც სიღრმისეული ინტერვიუსთვის მიზნობრივად შერჩეული და წარმოადგენს კვლევის საკითხთან დაკავშირებით ყველაზე გაცნობიერებული ადამიანების ჯგუფს.

ჩატარდა ონლაინ რესპონდენტისთვის მისაღებ დროსა და ონლაინ პლატფორმის გამოყენებით.

ცხრილი # 1. კვლევის დიზაინი

კვლევის დიზაინი			
ტექნიკა	ფოკუსური ჯგუფი	სიღრმისეული ინტერვიუ	პირისპირ ინტერვიუ
სამიზნე ჯგუფი	14-29 წლის ახალგაზრდები: 1. 14-17 წელი 2. 18-23 წელი 3. 24-29 წელი	1. ახალგაზრდობის საკითხებზე პასუხისმგებელი პირი ადგილობრივ მუნიციპალიტეტში (1 ინტერვიუ) 2. სამოქალაქო სექტორის (არასამთავრობო) წარმომადგენელი, რომელიც მუშაობას ახალგაზრდობის საკითხებზე (2 ინტერვიუ)	14-29 წლის ახალგაზრდები
რაოდენობა	3	3	200
კვლევის არეალი	ბაღდათის მუნიციპალიტეტი		
შერჩევის მეთოდი	მიზნობრივი	მიზნობრივი	შემთხვევითი
დისკუსიის ხანგრძლივობა	1.5-2 საათი	30-40 წუთი	45-50 წუთი

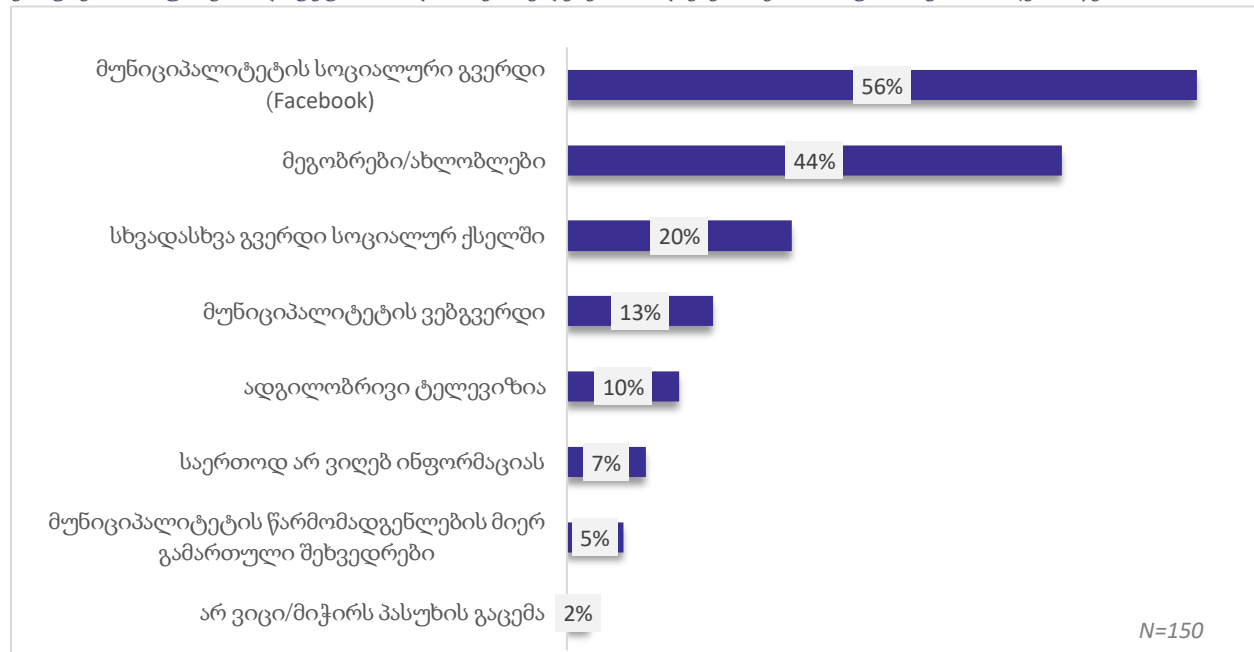
დოკუმენტში წარმოდგენილია კვლევის თვისებრივი კომპონენტების შედეგად მიღებული მონაცემების ანალიზი. კვლევის შედეგები გამოყენებული იქნება დაინტერესებული მხარეების მიერ სამომავლო აქტივობების დასაგეგმად.

1. კვლევის შედეგები

1.1. ახალგაზრდული აქტივობები

როგორც ბაღდათის მუნიციპალიტეტში ჩატარებული კვლევის შედეგები მოწმობს, ახალგაზრდები ინტერესდებიან საკუთარ მუნიციპალიტეტში მიმდინარე მოვლენებით, რამდენადაც მხოლოდ 7%-ს შეადგენს მათი რიცხვი, ვინც მსგავს ინფორმაციას საერთოდ არ იღებს. ამასთან, ინფორმაციის მიღების მთავარი წყარო მუნიციპალიტეტის სოციალური გვერდია ფეისბუქში (56%). ინფორმაციის მნიშვნელოვან წყაროს ასევე წარმოადგენენ მეგობრები/ახლობლები (44%). საგულისხმოა, რომ სოციალურ ქსელში სხვადასხვა გვერდთან ერთად (20%), მუნიციპალიტეტში მიმდინარე მოვლენების შესახებ ინფორმირების წყაროს ახალგაზრდების 13%-ისთვის მუნიციპალიტეტის ვებგვერდი, 10%-ისთვის კი ადგილობრივი ტელევიზია წარმოადგენს.

გრაფიკი # 1. მუნიციპალიტეტში მიმდინარე მოვლენებთან დაკავშირებით ინფორმაციის მიღების წყარო

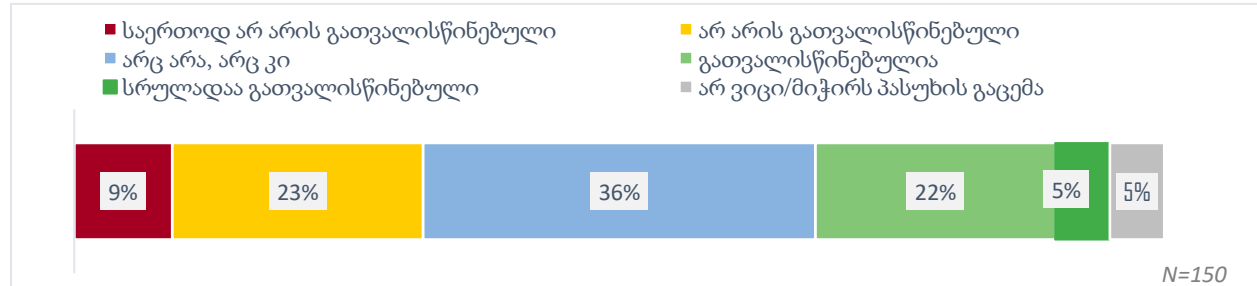

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ გამოკითხულთა უმრავლესობას აქვს კომპიუტერზე წვდომა სახლში (57%) თუ სახლს გარეთ (3%) ან როგორც სახლში, ისე გარეთ (2%). თუმცა, აქვე ხაზგასასმელია, რომ არც სახლში და არც გარეთ კომპიუტერზე წვდომა არ აქვს გამოკითხულთა 38%-ს. რაც შეეხება ინტერნეტს, დღეში რამდენიმე საათს უთმობს მას გამოკითხულთა აბსოლუტური უმრავლესობა (93%) და ასევე უმრავლესობა მას სოციალურ ქსელ ფეისბუქისთვის (86%) იყენებს.

კვლევის მონაწილეთა 27%-ის შეფასებებით, მათნაირი ახალგაზრდების ინტერესები მუნიციპალიტეტის საქმიანობაში გათვალისწინებულია/სრულადაა გათვალისწინებული. 32%

საპირისპირო მოსაზრებას იზიარებს, მაშინ როდესაც 36%-ის შეფასება აღნიშნულია ნეიტრალურია.

გრაფიკი # 2. შეფასება, გათვალისწინებულია თუ არა რესპონდენტების მსგავსი ახალგაზრდების ინტერესები მუნიციპალიტეტის მიერ

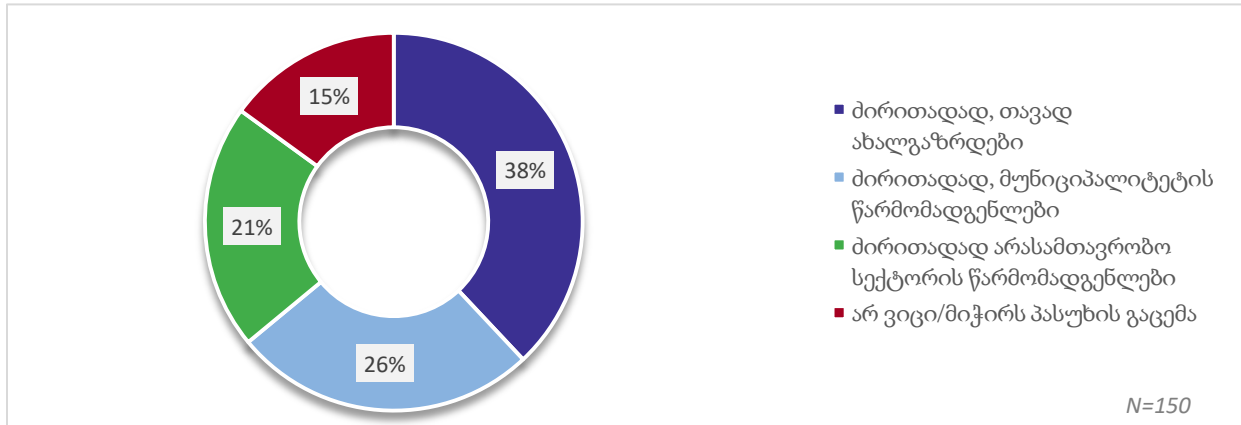
თუ თვისებრივი კვლევის შედეგებს ვნახავთ, იმის გათვალისწინებით, რომ მუნიციპალიტეტში დაგეგმილი აქტივობები ნაკლებად მოიცავს უფროსი ასაკის ახალგაზრდებს, ამასთან სოფლის ტიპის დასახლებებს, ბუნებრივია, ახალგაზრდების შეფასება, რომლის მიხედვითაც, მათზე ორიენტირებული ღონისძიებები მათსავე ინტერესებს ნაკლებად პასუხობს. ზოგადად, როგორც ბაღდათის მუნიციპალიტეტში ჩატარებული თვისებრივი კვლევის შედეგები მოწმობს, აქტივობები ძირითადად სპორტული, საქველმოქმედო თუ კულტურული ხასიათისაა, რადგან სწორედ ეს გაახსენდათ კვლევის მონაწილე ახალგაზრდებს. მეტიც, აღინიშნა, რომ ისინი მხოლოდ ახალგაზრდებზეც შეიძლება არ იყოს ორიენტირებული და სხვებსაც მოიცავდეს. ზოგადად, დისკუსიებზე ხაზგასმული იყო, რომ აქტივობები უმეტესად სწორედ სკოლის ასაკის ახალგაზრდებს მოიცავს, რისი ერთ-ერთი მიზეზიც ახალგაზრდების გადინებაა მუნიციპალიტეტიდან. ამასთან, აქტივობები ძირითადად მუნიციპალურ ცენტრში იყრის თავს, რომლებზე დასწრებაც გამოწვევაა ახალგაზრდებისთვის სოფლის ტიპის დასახლებებიდან, სადაც ტრანსპორტზე ხელმისაწვდომობაა შეზღუდული. ამასთან, მიუხედავად სოციალური ქსელებით ინფორმაციის მიღების შესაძლებლობისა, რაც ასევე აღინიშნა დისკუსიებზე, პრობლემად მაინც იდენტიფიცირდა ინფორმირების საკითხი. კერძოდ, ერთ-ერთი შეფასებით, დაგეგმილი აქტივობების თაობაზე ინფორმაციას სოფლის ტიპის დასახლებებში ახალგაზრდები ან საერთოდ არ იღებენ, ან ინფორმაცია ვრცელდება, მაგრამ მას კონკრეტული ადრესატები ჰყავს. შესაბამისად, დაგეგმილ აქტივობებში ახალგაზრდების მნიშვნელოვანი ჩართვა ვერ ხერხდება.

რაც შეეხება მუნიციპალიტეტში განხორციელებული აქტივობების ინიციატორებსა და ორგანიზატორებს, როგორც სკოლის ასაკის ახალგაზრდებმა აღნიშნეს, მათი თანატოლები ხშირად არიან აქტივობათა ინიციატორები, თუმცა უმეტესად ეს ეხება სპორტულ ან გარემოცდაცვითი აქტივობების დაგეგმვას (დასუფთავების აქცია). აღინიშნა, რომ უფრო საუბარი შეიძლება იმაზე, რომ არსებობს რამდენიმე აქტიური ახალგაზრდა, რომელთა

ინიცირებითაც საინტერესო პროექტების განხორციელების მაგალითები არსებობს. თუმცა, ხაზგასმული იყო, რომ ეს მაინც გამონაკლისად უნდა ჩაითვალოს, ვიდრე დამკვიდრებულ პრაქტიკად.

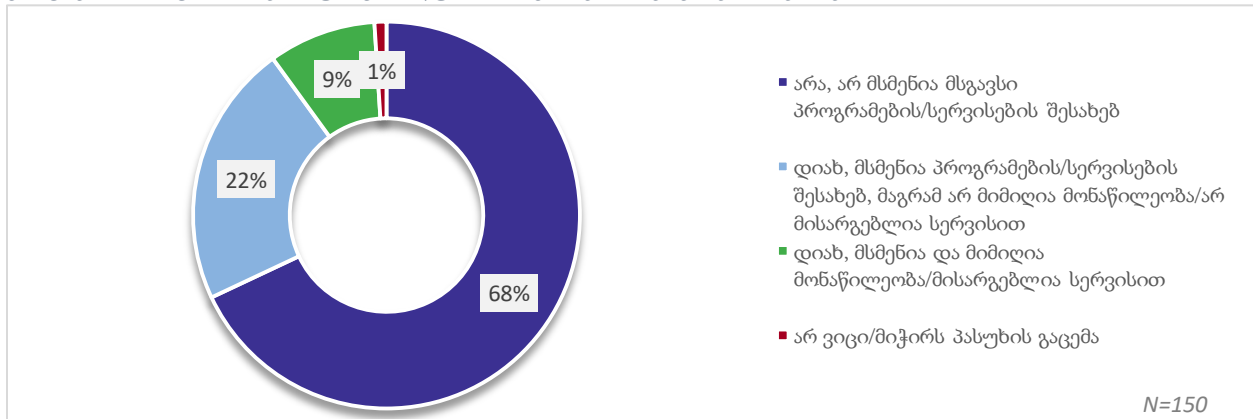
რაც შეეხება რაოდენობრივი კვლევის შედეგებს, ის უფრო ოპტიმისტურია, რამდენადაც იქ ათიდან თითქმის ოთხი გამოკითხული თვლის, რომ ახალგაზრდებისთვის დაგეგმილი აქტივობების ინიციატორები თავად ახალგაზრდები არიან (38%). ადგილობრივ მუნიციპალიტეტზე მეოთხედი (28%), არასამთავრობო სექტორზე კი, როგორც აქტივობათა ინიციატორზე - მეხუთედი (21%) მიუთითებს.

გრაფიკი # 3. შეფასება, ვინ არიან ახალგაზრდებისთვის დაგეგმილ აქტივობათა ინიციატორები

რაც შეეხება იმას, რამდენად სმენიათ რესპონდენტებს იმ პროგრამებისა და სერვისების შესახებ, რომელთაც მუნიციპალიტეტი სთავაზობს ახალგაზრდებს, აღმოჩნდა, რომ გამოკითხულთა დიდი ნაწილი მსგავს ინფორმაციას არ ფლობს (68%), 22%-ს კი სმენია მათ შესახებ, თუმცა არც მონაწილეობა მიუღია და არც რომელიმე სერვისით უსარგებლია. ის პროგრამები და სერვისები კი, რომელთა შესახებაც ყველაზე მეტ ახალგაზრდას სმენია, ბანაკებს/საზაფხულო სკოლებს, ასევე მოხალისეობრივ პროგრამებს უკავშირდება.

გრაფიკი # 4. ინფორმირება მუნიციპალური პროგრამების/სერვისების შესახებ

თუ კვლევის შედეგებს შევაჯამებთ, უნდა აღინიშნოს, რომ, მიუხედავად მუნიციპალიტეტში არსებული ახალგაზრდული სივრცისა (გეიმ-ზონა), აქტივობები მაინც ერთფეროვანია, ახალგაზრდების მნიშვნელოვანი ნაწილის ინტერესებს არ პასუხობს, რამდენადაც, არც იცნობს მათ; ამასთან, არ ფარავს ახალგაზრდების მნიშვნელოვან ნაწილს, თავად ახალგაზრდები კი ინიციატივებითაც ნაკლებად გამოირჩევიან. აგრეთვე, მიუხედავად იმისა, რომ მუნიციპალიტეტის სოციალურ გვერდს ფეისბუქში მუნიციპალიტეტში მიმდინარე მოვლენებთან დაკავშირებით, სხვა წყაროებთან ერთად, ინფორმირებისთვის ახალგაზრდების დიდი ნაწილი იყენებს, უშუალოდ ახალგაზრდული მუნიციპალური პროგრამებისა და სერვისების შესახებ ინფორმირების მაჩვენებელი დაბალია.

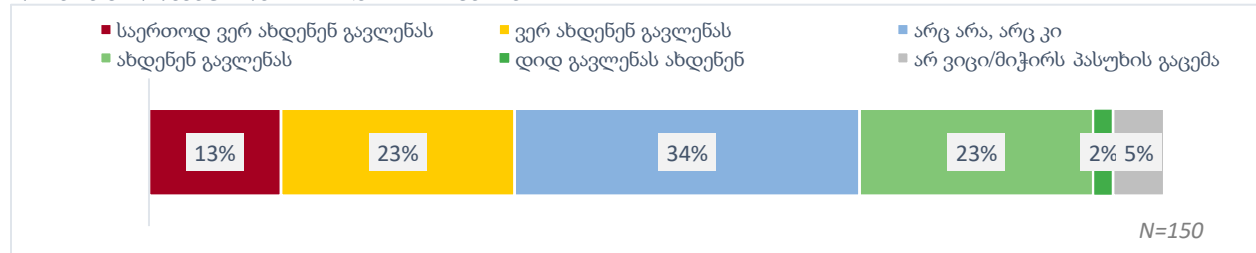
1.2. ჩართულობა და აქტივიზმი

ბაღდათის მუნიციპალიტეტში ჩატარებული კვლევის შედეგებით ირკვევა, რომ ახალგაზრდების გადაწყვეტილების მიღებასა თუ სხვადასხვა პროცესში ჩართულობა დაბალია. ეს აღინიშნა როგორც ძირითად ინფორმანტებთან, ასევე ახალგაზრდებთან. აქვე იმასაც გაესვა ხაზი, რომ პრობლემა არ არის უნიკალური ბაღდათის მუნიციპალიტეტისთვის და მთელი ქვეყნისთვის წარმოადგენს გამოწვევას.

რაოდენობრივი კვლევის შედეგების თანახმად, ახალგაზრდების მეოთხედი მიიჩნევს, რომ მათი მსგავსი ახალგაზრდები ახდენენ გავლენას გადაწყვეტილების მიღების პროცესზე ადგილობრივ დონეზე (25%), ამასთან 34%-ის შეფასება ნეიტრალურია. რაც შეეხება 36%-ს, ისინი აღნიშნულს ნეგატიურად აფასებენ (ვერ ახდენენ გავლენას - 23%, საერთოდ ვერ ახდენენ

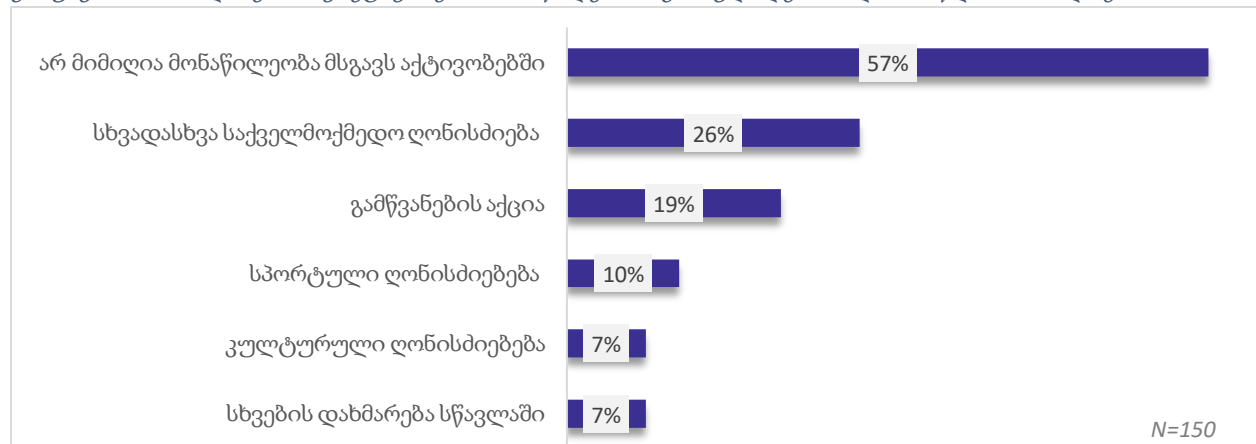
გავლენას - 13%). ამასთან, ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ უშუალოდ კვლევის მონაწილეთაგან, ბოლო 1-2 წლის გათვალისწინებით ადგილობრივ დონეზე გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობა მხოლოდ 7%-მა მიიღო და ეს უმეტესად გულისხმობდა მონაწილეობას შეხვედრებში თუ საკითხების განხილვაში.

გრაფიკი # 5. შეფასება, რამდენად ახდენენ რესპონდენტთა მსგავსი ახალგაზრდები გავლენას ადგილობრივ დონეზე გადაწყვეტილების მიღების პროცესზე

გამოკითხულთა აბსოლუტური უმრავლესობა (92%) ისეთ სამოქალაქო აქტივობაში მონაწილეობას, როგორც მოხალისეობა, მნიშვნელოვნად/ძალიან მნიშვნელოვნად აფასებს. ამის პარალელურად, ბოლო 1-2 წლის მანძილზე მსგავს აქტივობებში მონაწილეობის გამოცდილება არ აქვს 57%-ს. ყველაზე მეტი გამოკითხულის, 26%-ის მოხალისეობრივი აქტივობა კი საქველმოქმედო აქციებში მონაწილეობას უკავშირდება. 19%-ს გამწვანების აქციაში, 10%-ს კი - სპორტულ აქტივობაში მიუღია მონაწილეობა.

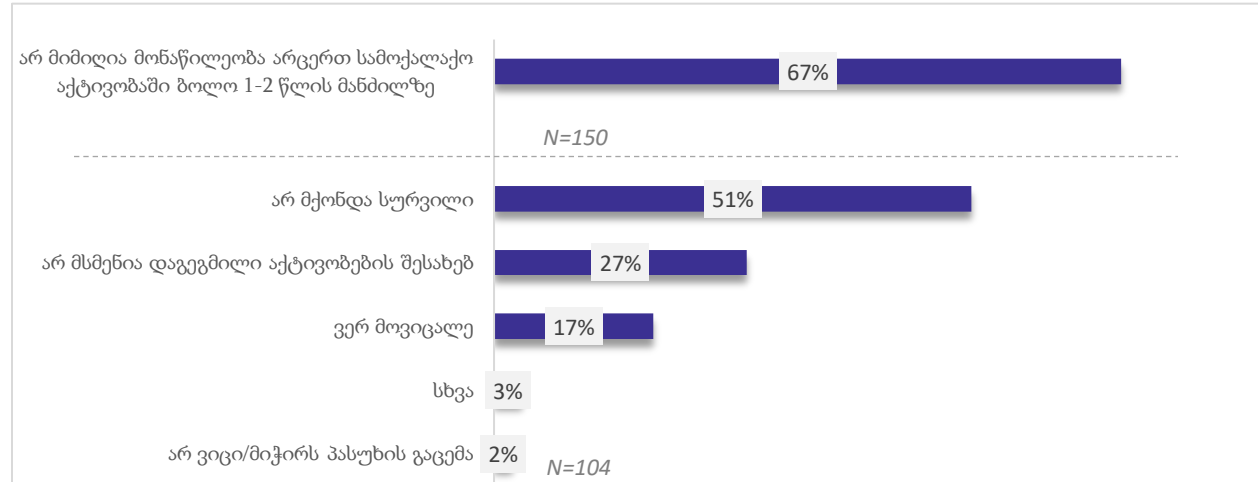
გრაფიკი # 6. მოხალისეობრივ აქტივობებში მონაწილეობის გამოცდილება ბოლო 1-2 წლის მანძილზე

მათი უმრავლესობა, ვისაც მოხალისეობრივ აქტივობაში არ მიუღია მონაწილეობა, ამის მიზეზად იმას ასახელებს, რომ არ სმენია დაგეგმილი აქტივობის თაობაზე (45%), მესამედმა ვერ მოიგალა (28%), 16%-ს კი სურვილი არ ჰქონდა.

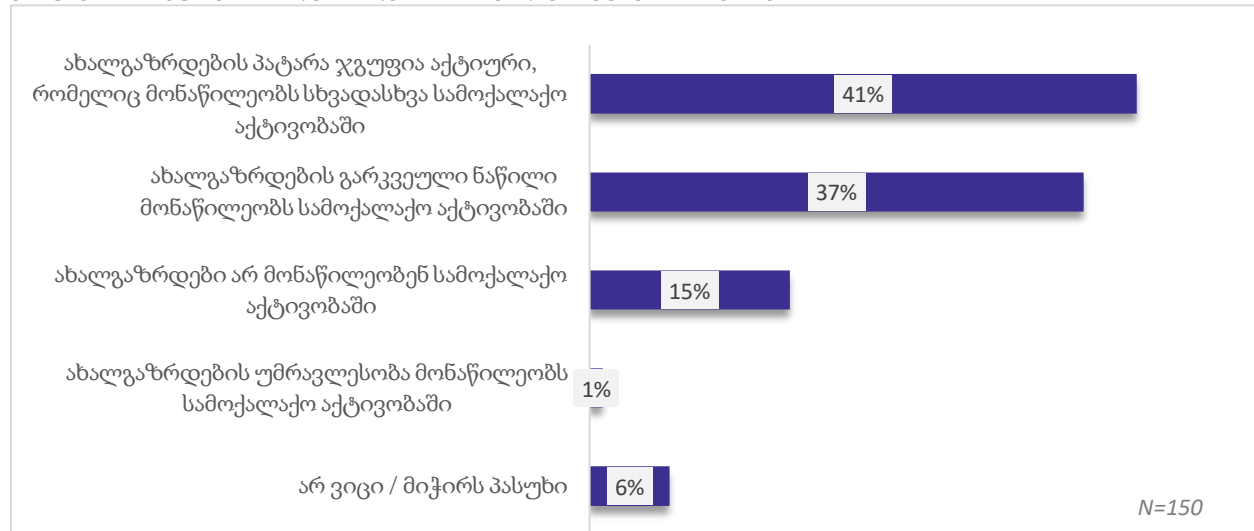
კიდევ უფრო დაბალია სხვადასხვა პროცესში ჩართულობის მაჩვენებელი მუნიციპალიტეტში, მიუხედავად იმისა, რომ ისიც მნიშვნელოვნად/ძალიან მნიშვნელოვნად ფასდება გამოკითხულთა უმრავლესობის მიერ (85%). სამოქალაქო აქტივობაში ბოლო 1-2 წლის მანძილზე მონაწილეობის გამოცდილება ათიდან თითქმის შვიდ გამოკითხულს არ აქვს (67%). აღმოჩნდა, რომ სამოქალაქო აქტივობაში არმონაწილეობის მთავარი მიზეზი სურვილის არქონაა (51%). ამასთან, 27% მიზეზად იმას ასახელებს, რომ არ სმენია დაგეგმილი აქტივობების შესახებ, 17% კი იმას, რომ ვერ მოიცალა აღნიშნულისთვის.

გრაფიკი # 7. ბოლო 1-2 წლის მანძილზე სამოქალაქო აქტივობაში არმონაწილეობის მიზეზები

რესპონდენტთა მესამედის შეფასებით, მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების პატარა ჯგუფია აქტიური, რომელიც მონაწილეობს სხვადასხვა სამოქალაქო აქტივობაში (41%). ამასთან, 37%-ის შეფასებით, მათ მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდების გარკვეული ნაწილი მონაწილეობს სამოქალაქო აქტივობაში. გამოკითხულთა 15%-ის აზრით, ახალგაზრდები მათ მუნიციპალიტეტში სამოქალაქო აქტივობებში არ მონაწილეობენ.

გრაფიკი # 8. შეფასება ახალგაზრდების სამოქალაქო აქტივობის შესახებ

თვისებრივი კვლევის ფარგლებში გამოიკვეთა, რომ დაბალი ჩართულობის ერთი მიზეზი დაბალ ცნობიერებას, მეორე კი - არაინფორმირებულობას უკავშირდება. ეს უკანასკნელი ასოცირებულია როგორც ჩართულობის მექანიზმების შესახებ არაინფორმირებულობასთან, ასევე ჩართულობის კონტექსტში დაგეგმილი სხვადასხვა აქტივობის (მაგ: ბიუჯეტის განხილვა) თაობაზე ინფორმაციის სიმწირესთან. ის, რომ ჩართულობის მნიშვნელობის გაუცნობიერებლობა გამოწვევაა გამოიკვეთა რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებშიც. გამოკითხულთა 43%-ის შეფასებით, სწორედ ის არის დაბალი ჩართულობის მიზეზი, რომ ახალგაზრდებს ნაკლებად აქვთ გაცნობიერებული სამოქალაქო აქტივიზმის მნიშვნელობა. ამასთან, 16% იმაზეც მიუთითებს, რომ ახალგაზრდებმა არ იციან, როგორც ჩაერთონ პროცესებში, რაც დაბალი ჩართულობის მიზეზია ასევე.

ჩართულობისა და სამოქალაქო აქტივობის თვალსაზრისით ასევე აღსანიშნავია რაოდენობრივი კვლევის კიდევ ერთი შედეგი. აღმოჩნდა, რომ იყვნენ პოლიტიკურად ჩართულები არის ის ღირებულება, რომელიც ყველაზე ნაკლებად მნიშვნელობს ახალგაზრდებისთვის. მისი შეფასება მაქსიმალური 7-დან მხოლოდ მხოლოდ 2.8 ქულაა. ამასთან, პოლიტიკა საერთოდ არ აინტერესებს გამოკითხული ახალგაზრდების თითქმის ნახევარს (50%), ყველაზე მეტს კი აინტერესებს ზოგადად პოლიტიკა საქართველოში (35%). აღსანიშნავია ისიც, რომ საქართველოს ნატოსთან ურთიერთობა მხოლოდ 9%-ს ევროკავშირთან ურთიერთობა - 13%-ს აინტერესებს.

მიუხედავად გამოწვევებისა, იმასთან დაკავშირებით, რომ ჩართულობა მნიშვნელოვანია სრული თანხმობაა ახალგაზრდებს შორის ყველა ასაკობრივ ჯგუფში. მთავარი არგუმენტის თანახმად, გარდა იმისა, რომ ეს თემის განვითარებას უწყობს ხელს, ჩართულობა და

აქტივიზმი თავად პიროვნულ განვითარებაშიც ეხმარება ახალგაზრდას. სწორედ თვითრეალიზებისა და ახალი შესაძლებლობების გაჩენისთვის ფასდება მნიშვნელოვნად ჩართულობა კვლევის მონაწილეთა მიერ.

ჩართულობის გასაზრდელად არსებითად ჩაითვალა ცნობიერების ამაღლება. მეტიც, აღინიშნა, რომ ამ მიმართულებით ახლა ძირითადად მესამე სექტორი მუშაობს („ბავშვების ცნობიერების ამაღლება შეტოვებული არის არასამთავრობო ორგანიზაციებზე“), ფორმალური განათლების, კერძოდ, სკოლის როლი კი პროცესში არსებითია. ამ თვალსაზრისით კრიტიკულად მნიშვნელოვნად ჩაითვალა სამოქალაქო განათლების მიმართულების გაძლიერება სკოლებში.

1.3. უფლებები

თვისებრივი კვლევის ფარგლებში უფლებების დარღვევაზე ან შეზღუდვაზე ნაკლებად გამახვილდა ყურადღება ახალგაზრდების მიერ. საგულისხმოა ისიც, რომ ერთ-ერთი დისკუსანტის შეფასებით, ეს მხოლოდ იმით არ აიხსნება, რომ არ აქვს მსგავს ფაქტებს ადგილი, არამედ იმითაც, რომ ახალგაზრდებმა არ იციან საკუთარი უფლებების შესახებ და არც იმაზე ფლობენ ინფორმაციას, რა შეიძლება ითვლებოდეს დარღვევად და რა - არა. შესაბამისად, განცდაც უფლებების დაცულობაზე ნაკლებ გაცნობიერებასაც შეიძლება უკავშირდებოდეს. ამ მოსაზრებას ამყარებს რაოდენობრივი კვლევის შედეგიც, რომლის თანახმადაც, ბაღდათის მუნიციპალიტეტში გამოკითხული ახალგაზრდების 35% ვერ ასახელებს ვერცერთ უფლებას, რომლის შესახებაც სმენია. ამის მიუხედავად, უმრავლესობა, 73% მიიჩნევს, რომ მისი უფლება დაცულია, 24%-ის შეფასებით კი, მისი უფლება ნაწილობრივაც დაცული.

უფლებების შეზღუდვაზე ან დარღვევაზე არ გამახვილებულა ყურადღება არც კვლევის მონაწილე ძირითად ინფორმანტებთანაც. თუმცა აღინიშნა, რომ ხარისხიანი განათლება არ არის ხელმისაწვდომი, რითიც აიხსნება თუნდაც ქუთაისიდან დედაქალაქსა თუ საზღვარგარეთ საუნივერსიტეტო განათლების მისაღებად ახალგაზრდების რეგიონიდან გადინება.

მთავარი კი, რასაც ხაზი გაესვა უფლებების კონტექსტში უკავშირდება არა უფლებების შესახებ არასაკმარის ცოდნას, არამედ არაინფორმირებულობას უფლებების უშუალოდ დაცვის მექანიზმების თაობაზე.

უფლებებზე საუბრისას ახალგაზრდებმა ძირითადად სხვადასხვა ნიშნით დისკრიმინაციასა და ბულინგზე ისაუბრეს. განსაკუთრებით ყურადღება გამახვილდა დისკრიმინაციაზე ასაკის ნიშნით, რაც, თავის მხრივ, აზრის გამოხატვის თავისუფლების შეზღუდვას დაუკავშირდა. უნდა აღინიშნოს, რომ რაოდენობრივი კვლევის შედეგებით, გამოკითხულთა აბსოლუტური უმრავლესობა რაიმე ნიშნით დისკრიმინაციის გამოცდილებაზე არ მიუთითებს.

მიუხედავად ცალკეული შემთხვევების აღნიშვნისა, მაინც უფლებებთან დაკავშირებით შეიძლება დავასკვნათ, რომ გამოწვევაა ინფორმირების კუთხით. ერთი მხრივ, ახალგაზრდებმა არ იციან, რას გულისხმობს უფლებები და მეორე მხრივ, არც ის იციან, რა შეიძლება ჩაითვალოს უფლებების შეზღუდვად. თუ ძირითადი ინფორმანტის ხედვასაც გავითვალისწინებთ, ასევე გამოწვევაა ის, რომ ახალგაზრდების არც უფლებების დაცვის მექანიზმებზე არიან ინფორმირებულნი. შესაბამისად, ცნობიერების ამაღლება და ინფორმირება ახალგაზრდების უფლებებთან დაკავშირებულ რელევანტურ საკითხებზე კრიტიკულად მნიშვნელოვანია.

1.4. პრობლემები

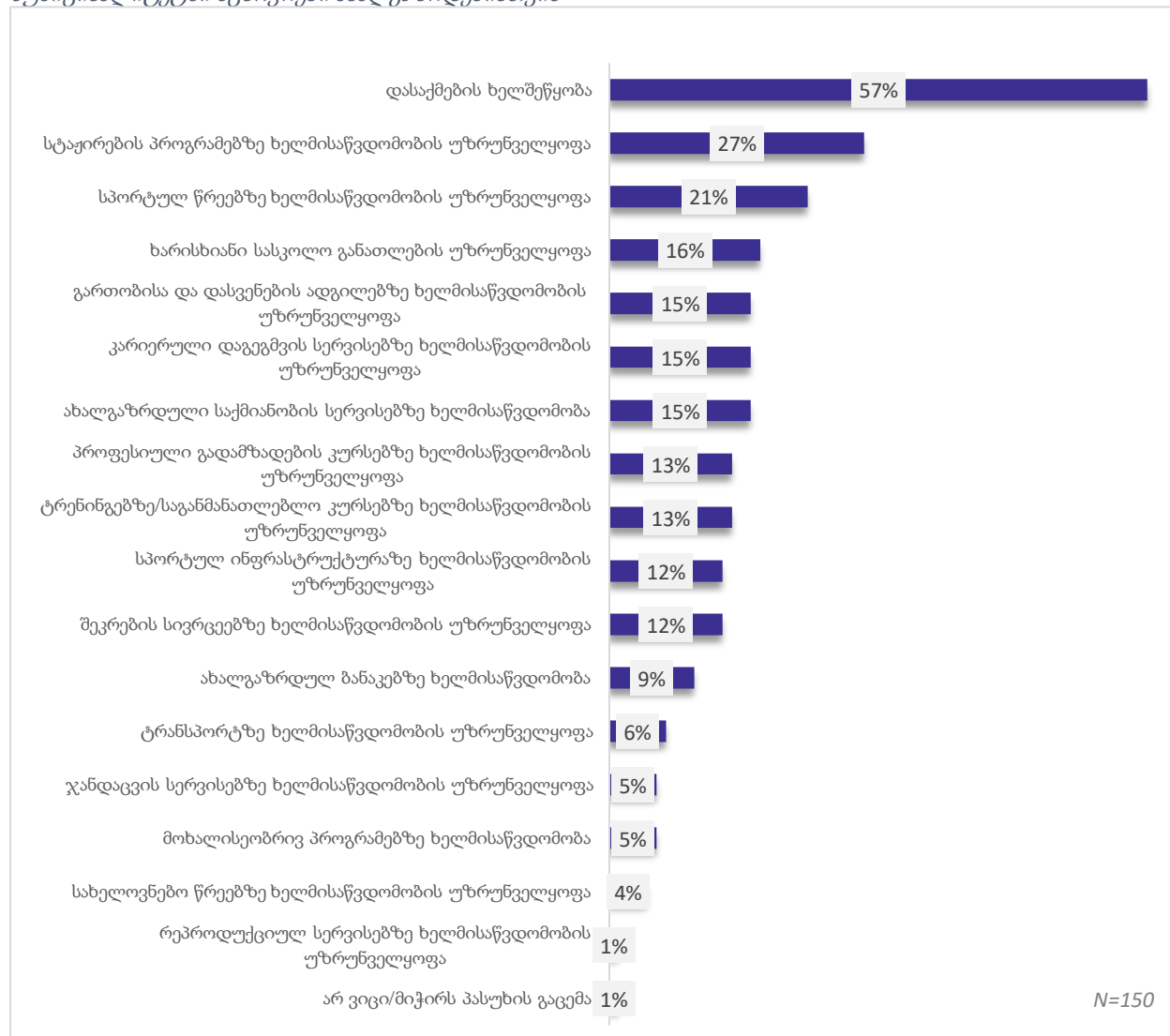
თვისებრივი კვლევის ფარგლებში ახალგაზრდებისთვის მნიშვნელოვან რამდენიმე განსაკუთრებით მწვავე პრობლემაზე გამახვილდა ყურადღება ბაღდათის მუნიციპალიტეტში. პირველ რიგში, პრობლემად იკვეთება *სპორტულ ინფრასტრუქტურაზე*, ასევე, *სპორტულ წრეებზე* შეზღუდული ხელმისაწვდომობა. როგორც აღინიშნა, ინფრასტრუქტურის არარსებობის გამო ახალგაზრდებს სხვა მუნიციპალიტეტშიც კი უწევთ სიარული (ფიტნესზე ზესტაფონში დავდივარ). რაც შეეხება სპორტულ წრეებს, გარდა იმისა, რომ მათზე წვდომა განსაკუთრებით შეზღუდულია სოფლის ტიპის დასახლებებში, გამოწვევად აღინიშნა ისიც, რომ „გოგობისთვის თითქმის არაფერია“. შესაბამისად, სპორტული წრეები, რომლებიც, მათ შორის, გოგობის ინტერესებსაც დააკმაყოფილებს, მნიშვნელოვანია არსებობდეს. ის, რომ სპორტულ წრეებზე (21%), ასევე სპორტულ ინფრასტრუქტურაზე (12%) ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა მნიშვნელოვანია გამოიკვეთა რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებშიც.

გამოწვევაა ასევე *გასართობი სივრცეების* არარსებობა. მართალია, „გეიმ ზონის“ არსებობით ერთი ახალგაზრდული სივრცე გაჩნდა მუნიციპალიტეტში, მაგრამ ეს არასაკმარისადაა მიჩნეული კვლევის მონაწილეთა მიერ. მეტიც, აღინიშნა, რომ სივრცეების არსებობა როგორც გასართობისთვის, ასევე დისკუსიებისა და საგანამანთლებლო აქტივობებისთვის მნიშვნელოვანია შეიქმნას არა მხოლოდ მუნიციპალურ ცენტრში, არამედ სოფლებშიც. გასართობ და დასასვენებლ ადგილებზე (15%), ასევე შეკრებებისთვის სივრცეებზე (12%) უზრუნველყოფის მნიშვნელობა გამოავლინა რაოდენობრივმა კვლევამაც.

სოფლის ტიპის დასახლებებისთვის განსაკუთრებულ გამოწვევად გამოიკვეთა ტრანსპორტსა და ინტერნეტზე შეზღუდული ხელმისაწვდომობა, რაც, თავის მხრივ, ბევრ აქტივობაში მონაწილეობის თვალსაზრისით აფერხებს ახალგაზრდებს.

კიდევ ერთ პრობლემად ახალგაზრდებმა ბიბლიოთეკის არარსებობა ან გაუმართავი უნფრასტრუქტურა დაასახელეს. როგორც აღინიშნა, მათი არარსებობა განსაკუთრებით პრობლემურია სოფლის ტიპის დასახლებებისთვის.

გრაფიკი # 9. უმთავრესი გამოწვევები/პრობლემები, რომელთა მოგვარებაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ახალგაზრდებისთვის

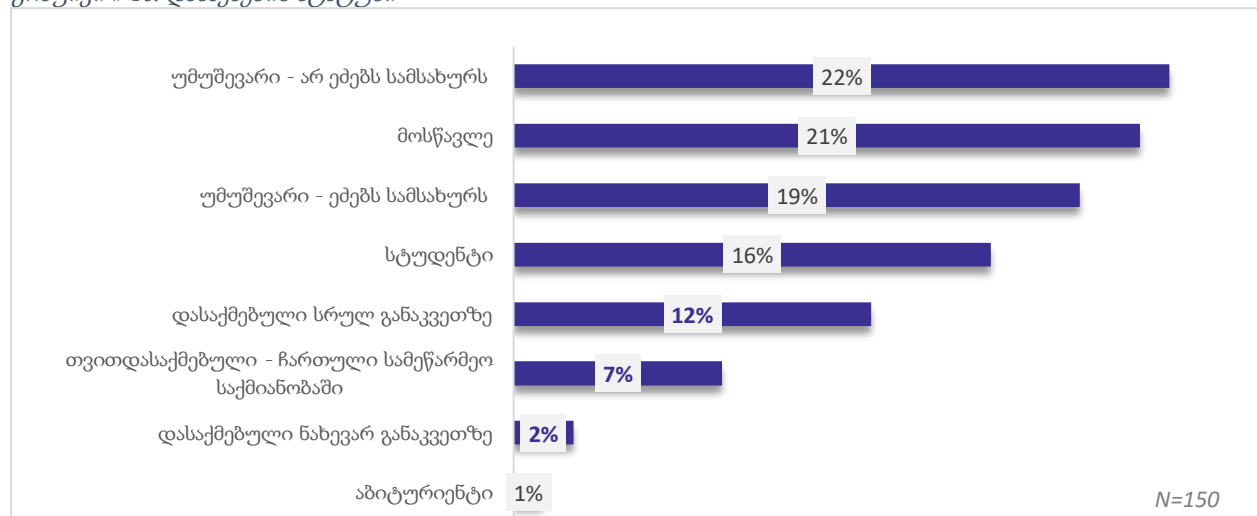

დასაქმება

მართალია, ახალგაზრდების წინაშე არაერთი გამოწვევაა, თუმცა ის, რომ დასაქმება და მასთან დაკავშირებული საკითხები განსაკუთრებული გამოწვევაა, მითუფრო უფროსი ასაკის ახალგაზრდებისთვის გამოავლინა როგორც თვისებრივმა, ასევე რაოდენობრივმა კვლევამ. კერძოდ, გამოკითხულთა 57% იმ პრობლემებს შორის, რომლის მოგვარებაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ახალგაზრდებისთვის მუნიციპალიტეტში სწორედ დასაქმებაზე მიუთითებს. ამასთან, სტაჟირების პროგრამებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მნიშვნელობაზე მიუთითებს გამოკითხულთა 27%.

თუ გამოკითხულთა დასაქმების მაჩვენებელს ვნახავთ, აღმოჩნდა, რომ სრულ განაკვეთზე დასაქმებულია 12%, 7% კი თვითდასაქმებულია, რომელიც სამეწარმეო საქმიანობაშია ჩართული. ამასთან, 22% უმუშევარია, რომელიც არ ეძებს სამსახურს, 19% კი - უმუშევარია, რომელიც სამსახურს ეძებს.

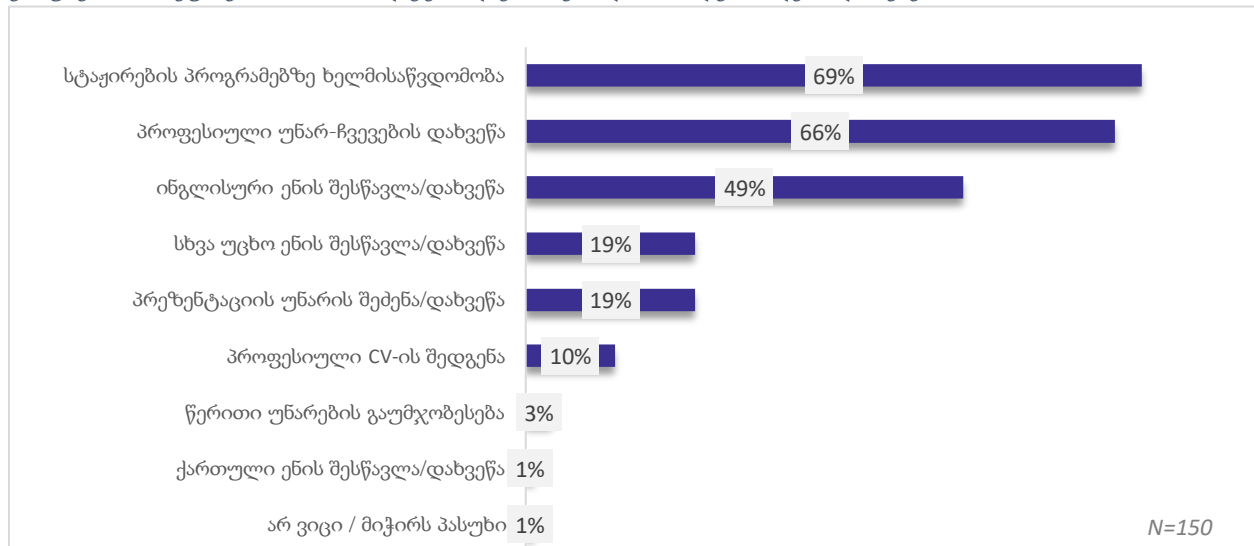
გრაფიკი # 10. დასაქმების სტატუსი

ბაღდათის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდებისთვის დასაქმება ფასდება, როგორც რთული (44%) ან ძალიან რთული (25%). ამასთან, დიდი უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ სამუშაო ადგილების არსებობაა ის მთავარი ფაქტორი, რაც დასაქმებას შეუწყობდა ხელს (65%). რაც შეეხება იმ ფაქტორებს შორის, რაში მხარდაჭერაც ახალგაზრდებს მუნიციპალიტეტში განსაკუთრებით დაეხმარებოდა დასაქმებაში, ორი უმთავრესი ფაქტორი იკვეთება. კერძოდ, სტაჟირების პროგრამებსა და სამუშაო გამცდილების დაგროვების შესაძლებლობებზე ხელმისაწვდომობის არსებობა (69%) და პროფესიული უნარ-ჩვევების დაუფლებაში (66%) მხარდაჭერა. ამასთან, გამოკითხულთა ნახევარი თვლის, რომ ინგლისური ენის

შესწავლა/დახვეწაში მხარდაჭერაა ის, რაც ახალგაზრდებს დასაქმებაში დაეხმარებოდა მათ მუნიციპალიტეტში (49%).

გრაფიკი # 11. შეფასება, რაში მხარდაჭერა დაეხმარებოდათ ახალგაზრდებს დასაქმებაში

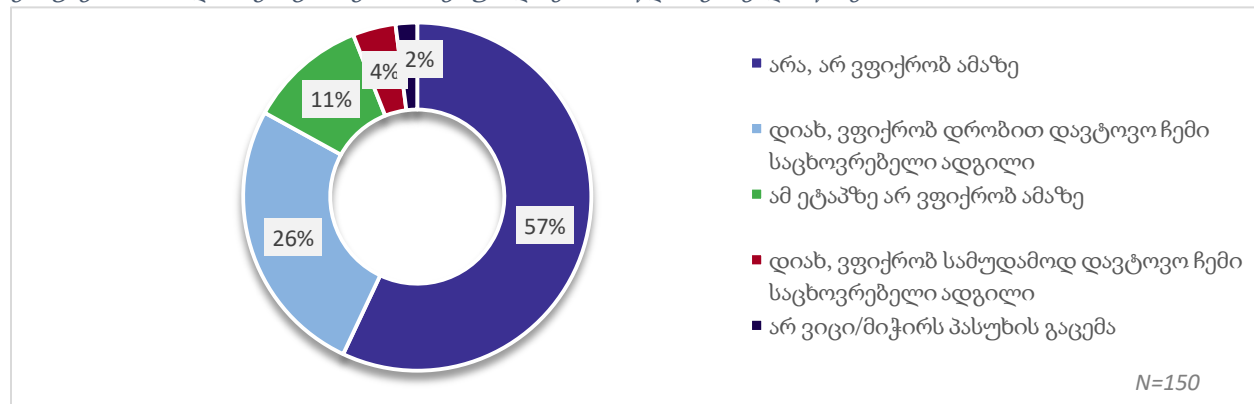
თვისებრივი კვლევის ფარგლებში დასაქმების თვალსაზრისით ორი საკითხი გამოიკვეთა. ერთი, გამოწვევა უკავშირდება ზოგადად, სამუშაო ადგილების სიმწირეს. მეორე, ასევე სერიოზული გამოწვევაა დაბალი ანაზღაურება იმ პოზიციებზე, სადაც იშვიათად, მაგრამ ვაკანტური ადგილები შეიძლება გაჩნდეს. შესაბამისად, ახალგაზრდები მუნიციპალიტეტიდან წასვლას ან დაბრუნებაზე უარის თქმას ამჯობინებენ, რათა დედაქალაქში, სხვა დიდ ქალაქებსა თუ თუნდაც სხვა ქვეყანაში დასაქმების უკეთესი შესაძლებლობები გამოიყენონ.

დასაქმებასთან დაკავშირებულ პრობლემებზე რეაგირებისთვის პროფესიული განათლების ხელშეწყობა და ახალგაზრდების გადამზადება, განსაკუთრებით, სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ჩაითვალა მნიშვნელოვნად ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლის მიერ. ამასთან, დასაქმების ხელშეწყობის კონტექსტში მის მიერ აღინიშნა ტექნიკური უნარებისა და ციფრული კომპეტენციების განვითარებაში ახალგაზრდების მხარდაჭერის მნიშვნელობა. ამასთან, ის, რომ პროფესიული გადამზადების კურსებზე (13%), ასევე კარიერული დაგეგმვის (15%) სერვისებზე ხელმისაწვდომობის არსებობა სახელდება მნიშვნელოვან გამოწვევად, რომელიც საჭიროებს მოგვარებას ასევე მიუთითებს იმაზე, რომ დასაქმებასთან დაკავშირებული ეს საკითხები ახალგაზრდების გარკვეული ნაწილისთვის ამ პრობლემაზე რეაგირების ეფექტიანი მექანიზმი შეიძლება იყოს.

მიგრაცია

დასაქმების თვალსაზრისით არსებულ გამოწვევებს თვისებრივი კვლევის მონაწილეები მიგრაციის პრობლემასაც უკავშირებენ, როგორც უკვე აღინიშნა. რაც შეეხება რაოდენობრივი კვლევის შედეგებს, აქ ირკვევა, რომ უახლოესი 2-3 წლის პერსპექტივაში შიდა მიგრაციაზე არ ფიქრობს გამოკითხულთა უმრავლესობა (57%). ამგვარი განზარხვის არსებობას და დროებით საცხოვრებელი ადგილის დატოვებას რესპონდენტთა 26% აფიქსირებს და მათი მთავარი მოტივაცია უკეთეს განათლებაზე ხელმისაწვდომობას უკავშირდება.

გრაფიკი # 12. შიდა მიგრაციის განზარხვა უახლოესი 2-3 წლის გათვალისწინებით

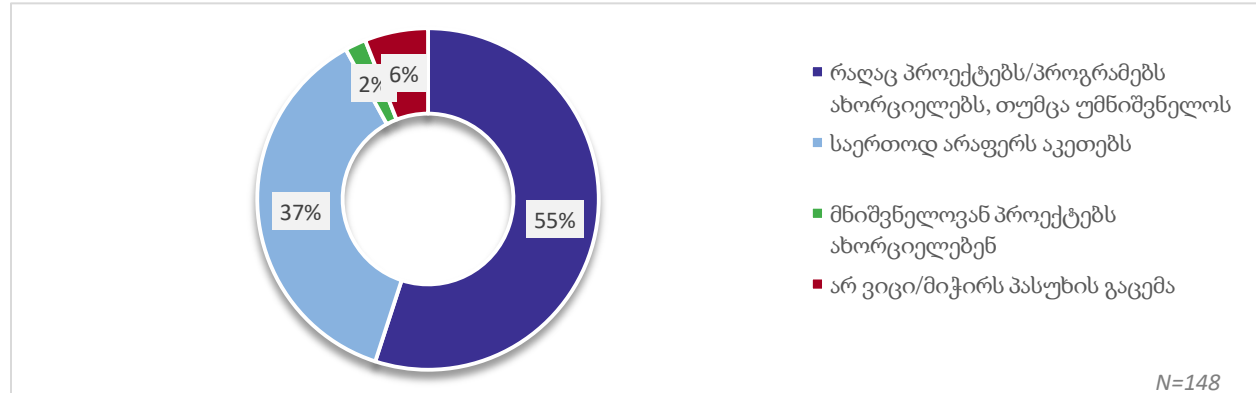

გარე მიგრაციის განზარხვა უახლოესი 2-3 წლის გათვალისწინებით არ აქვს გამოკითხულთა 72%-ს. თუმცა, მათი რიცხვი, ვინც ქვეყნის დროებით დატოვებას ფიქრობს 23%-ია. გარე მიგრაციის შემთხვევაში, მთავარი მოტივატორი დასაქმების უკეთესი შესაძლებლობა, ასევე უკეთესი ცხოვრების პირობებია.

რაც შეეხება პრობლემების მოგვარებაზე პასუხისმგებელ მთავარ აქტორს, თვისებრივი კვლევის ფარგლებში გამოიკვეთა, რომ ახალგაზრდები მასში ადგილობრივ თვითმმართველობას მოიაზრებენ, რომლის მიმართაც ნდობა და პრობლემების მოგვარების მოლოდინი ნაკლებად ფიქსირდება. რაც შეეხება იმას, თუ რა კეთდება პრობლემების მოსაგვარებლად ამ ეტაპზე, აქ შეფასებები ნეგატიური იყო. მეტიც, აღინიშნა, რომ „არაფერი კეთდება“ პრობლემების მოსაგვარებლად. ამასთან, ხაზგასმული იყო, რომ წინასაარჩევნოდ ხდება გადაწყვეტილების მიმღებ პირთა მიერ შესაბამისი დაპირებების გაცემა, თუმცა, რეალურად დანაპირების შესრულებას ნაკლებად აქვს ადგილი.

რაოდენობრივი კვლევის შედეგებიც უფრო ნეგატიურ შეფასებებზე მიუთითებს, რამდენადაც, გამოკითხულთა უმრავლესობა (55%) მიიჩნევს, რომ ადგილობრივი ხელისუფლება რაღაც პროექტებს/პროგრამებს ახორციელებს, თუმცა უმნიშვნელოს და ამასთან, 37%-ის შეფასებით, თვითმმართველობა საერთოდ არაფერს აკეთებს პრობლემების მოსაგვარებლად.

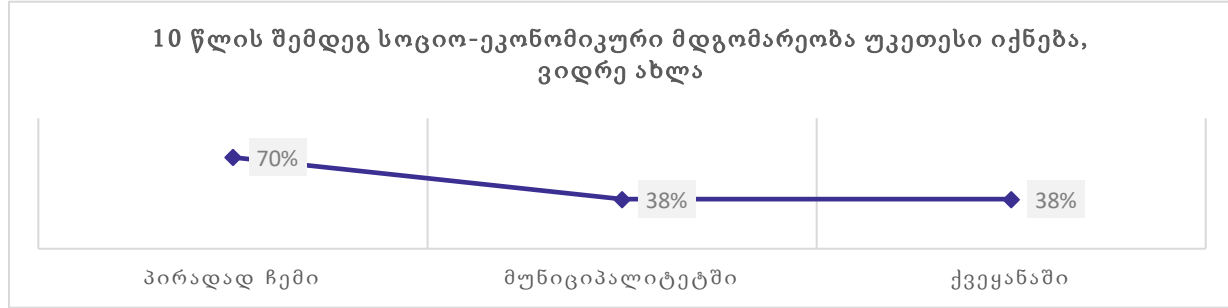
გრაფიკი # 13. პრობლემების მოსაგვარებლად ადგილობრივი თვითმმართველობის საქმიანობის შეფასება

ერთ-ერთი მოსაზრებით, რომელიც დისკუსიაზე გაჟღერდა, პრობლემებზე დროული რეაგირებისა და გადაჭრისთვის აუცილებელია მეტი ახალგაზრდული ორგანიზაციის შექმნა და და გააქტიურება ადგილზე. სწორედ მათ უნდა უზრუნველყონ ახალგაზრდებისთვის მნიშვნელოვანი საკითხების წარმოჩენა. თავად ახალგაზრდების როლსაც ამ ნაწილში მოაზრებენ დისკუსიების მონაწილეები. მათი შეფასებით, ახალგაზრდებმა აუცილებელია, სულ მცირე, გააჟღერონ პრობლემები და გადაწყვეტილების მიმღებთა ინფორმირება უზრუნველყონ მათ წინაშე არსებული გამოწვევების თაობაზე. სწორედ ამიტომ, საკუთარი პრობლემების შესახებ გადაწყვეტილების მიმღებთა დროული ინფორმირება ჩაითვალია მნიშვნელოვნად ახალგაზრდების მიერ, რომელთა მთავარი გამოწვევები სპორტულ ინფრასტრუქტურასა და სპორტულ წრეებზე დაბალ ხელმისაწვდომობას, გართობისა და შეკრებებისთვის სივრცეების სიმწირედ, ასევე ბიბლიოთეკების არარსებობასა და, განსაკუთრებით, დასაქმებასთან დაკავშირებულ საკითხებთანაა ასოცირებული.

მიუხედავად არაერთი გამოწვევისა, ახალგაზრდების განწყობები მომავალთან დაკავშირებით ბაღდათის მუნიციპალიტეტში პოზიტიურად ფასდება. ყველაზე ოპტიმისტურია 10 წლის შემდეგ საკუთარი სოციო-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასება (70%). რაც შეეხება მუნიციპალიტეტისა (38%) და ქვეყნის (38%) მდგომარეობის შეფასებას, ის ნაკლებად ოპტიმისტურია და მას ამგვარად ათიდან დაახლოებით ოთხი გამოკითხული აფასებს.

გრაფიკი # 14. შეფასება 10 წლის შემდეგ სოციო-ეკონომიკური მდგომარეობის პირადად მათი, მუნიციპალიტეტისა და ქვეყნის კონტექსტში

ამასთანავე, გამოკითხულთა მიერ პოზიტიურად ფასდება საკუთარი როგორც ფიზიკური (4.1 ქულა მაქსიმალური 5-დან), ასევე ფსიქიკური (4.3 ქულა) მდგომარეობა. ამასთან, ყველა ფაქტორის გათვალისწინებით, ამ ეტაპზე საკუთარი ცხოვრებით კმაყოფილებაც მაღალია და მაქსიმალური 7-დან 5.3 ქულით ფასდება.

1.5. სასურველი აქტივობები

თვისებრივი კვლევის ფარგლებში სასურველ აქტივობებსა თუ პროექტებს შორის რამდენიმე კრიტიკულად მნიშვნელოვან საკითხზე გამახვილდა ყურადღება. კერძოდ, აღინიშნა, რომ აუცილებელია მუნიციპალიტეტში, როგორც ცენტრში, ასევე სოფლის ტიპის დასახლებებში გაჩნდეს *ახალგაზრდული სივრცეები*, რომლებიც არა მხოლოდ გართობისათვის იქნება განკუთვნილი, არამედ, პირველ რიგში საგანმანათლებლო აქტივობების დაგეგმვა-განხორციელებას შეუწყობს ხელს. ამასთან, სივრცე ინტერნეტზე წვდომასაც უნდა უზრუნველყოფდეს, რათა ახალგაზრდებს იქვე მუშაობის შესაძლებლობაც მიეცეს. ის, რომ ახალგაზრდული სივრცეების შექმნა მნიშვნელოვანია ხაზგასმული იყო კვლევის მონაწილე ძირითადი ინფორმანტის მიერაც. საგულისხმოა, რომ შეკრებებისთვის სივრცეების დასახლებაში არსებობის მნიშვნელობაზე რაოდენობრივი კვლევის მონაწილეთა 35%-მა მიუთითა.

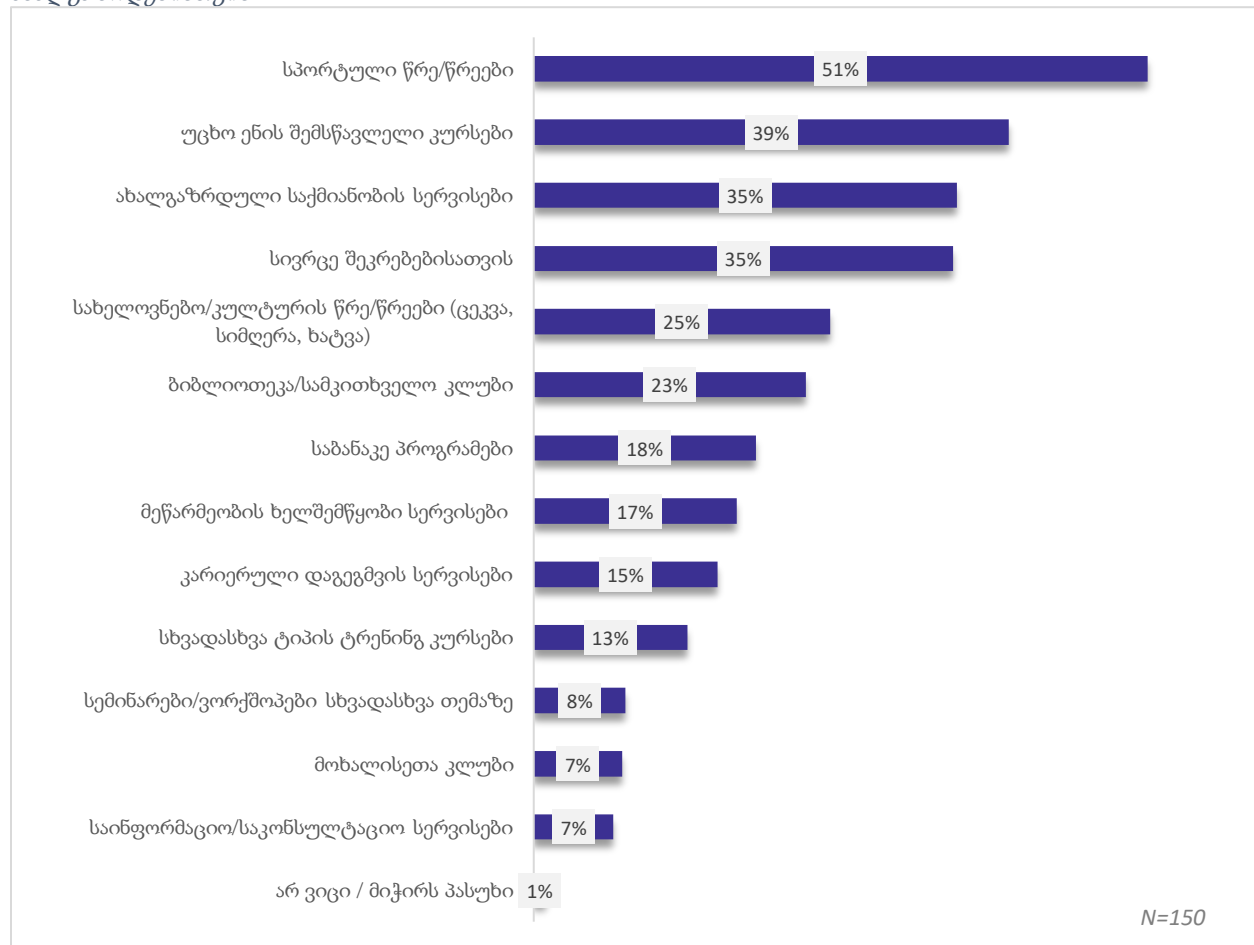
ამასთან სასურველად დასახელდა *სპორტული ინფრასტრუქტურის* გამართვა როგორც მუნიციპალურ ცენტრში, ასევე სოფლის ტიპის დასახლებებში. ის, რომ სპორტულ წრეებზე ხელმისაწვდომობა კრიტიკულად მნიშვნელოვანია ნათელია რაოდენობრივი კვლევის შედეგებითაც. გამოკითხულთა ნახევარი სწორედ დასახლებაში ამ სერვისზე ხელმისაწვდომობას ასახელებს ყველაზე მნიშვნელოვნად (51%).

იქედან გამომდინარე, რომ გამოწვევად ახალგაზრდებმა მუნიციპალიტეტში ბიბლიოთეკებთან დაკავშირებული საკითხი გამოყვეს, ბუნებრივია, აღნიშნულ სერვისზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა სასურველად დასახელდა. აღინიშნა, რომ აუცილებელია არა მხოლოდ ბიბლიოთეკის მოწყობა, არამედ სამკითხველო კლუბის შექმნა, რომელიც ავტორთა მოწვევასა და სხვადასხვა ღონისძიების დაგეგმვას უზრუნველყოფს.

ის, რომ ბიბლიოთეკასა და სამკითხველო კლუბზე ხელმისაწვდომობის არსებობა დასახლებაში მნიშვნელოვანია ახალგაზრდებისთვის დასტურდება რაოდენობრივი კვლევისთაგ. გამოკითხულთა 23% ასახელებს მას იმ სერვისებს შორის, რომლის არსებობაც მნიშვნელოვანია დასახლებაში ახალგაზრდებისთვის.

ასევე, ახალგაზრდებისთვის მნიშვნელოვნად ჩაითვალა *ბანაკების* ორგანიზება. მთავარი არგუმენტის თანახმად, ისინი არა მხოლოდ დასვენებისა და გართობის კარგი საშუალებაა, არამედ მნიშვნელოვანია ახალგაზრდების სოციალიზაციისა და სხვადასხვა უნარის ათვისებისთვის. ამასთან, მნიშვნელოვნად ჩაითვალა სხვადასხვა სახის კონკურსის ორგანიზება (მაგ: ესეებს კონკურსი, ფესტივალები) თუ კინოჩვენებების მოწყობა. საბანაკე პროგრამების მნიშვნელობა აღინიშნა რაოდენობრივი კვლევის მონაწილეთა 18%-ის მიერაც.

გრაფიკი # 15. სერვისები, რომლებზეც ხელმისაწვდომობის არსებობა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ახალგაზრდებისთვის

აღინიშნა ასევე, რომ შესაძლებელია ისეთი პროექტების განხორციელებაც, რომლებიც მხოლოდ ახალგაზრდებზე კი არ იქნება მორგებული არამედ მუნიციპალიტეტის ტურისტულ პოტენციალსაც გააჩენს და, ამით, ისეთ გამოწვევაზეც მათხდენს რეაგირებას, როგორიც უმუშევრობაა.

დასაქმების კონტექსტშივე, უფროსი ასაკის ახალგაზრდებისთვის ასევე მნიშვნელოვნად ჩაითვალა *სტაჟირების პროგრამებზე* ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. ის, რომ დასაქმებასთან დაკავშირებული საკითხები მნიშვნელოვანია მანამდეც აღინიშნა. აქვე ისიც ხაზგასასმელია, რომ რაოდენობრივი კვლევის მონაწილეებმა ისეთ სერვისებზე ხელმისაწვდომობის დასახლებაში არსებობა დაასახელეს მნიშვნელოვნად, რომლებიც დასაქმებასთანაა კავშირში და გულისხმობს უცხო ენის შემსწავლელ კურსებზე ხელმისაწვდომობის მნიშვნელობას (39%), ასევე მეწარმეობის ხელშეწყობ (17%) თუ კარიერული დაგეგმვის (15%) სერვისებზე ხელმისაწვდომობას. თუ ისეთ სერვისებსაც

გავითვალისწინებთ, რომლებიც ასევე ხელშემწყობია დასაქმებისთვის (ტრენინგ კურსებზე - 13%, სემინარებზე/ვორქშოპებზე - 8%, საინფორმაციო/საკონსულტაციო სერვისებზე ხელმისაწვდომობა - 7%), შეგვიძლია კიდევ ერთხელ დავასკვნათ, რომ გართობის, არაფორმალური განათლებისა და სპორტული აქტივობების ხელშეწყობასთან ერთად, ბაღდათის მუნიციპალიტეტში კრიტიკულად მნიშვნელოვანია ახალგაზრდებს წვდომა ჰქონდეთ სერვისებთან, რომლებიც მათ დასაქმებაში შეუწყობთ ხელს.²

² დეტალური თვისებრივი ანგარიში, ასევე სრული გრაფიკული ანგარიში შესაბამისი მიგნებებითა და რეკომენდაციებით წარმოდგენილია შესაბამისი დოკუმენტების სახით.

